

Focus

Όλοι οι δρόμοι οδηγούν στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο!

Το ποδόσφαιρο, το πιο δημοφιλές άθλημα στην Ευρώπη, έχει εξελιχθεί σημαντικά τα τελευταία είκοσι χρόνια. Πρόκειται για άθλημα στο οποίο επενδύονται πολλά δισεκατομμύρια ευρώ και το οποίο εξάπτει τα όνειρα πολλών νέων, οι οποίοι όμως πολλές φορές καταλήγουν να απογοητεύονται. Το ποδόσφαιρο δεν είναι σαν όλα τα άλλα αθλήματα, μια που η βία στα γήπεδα, τα σκάνδαλα και διαφθορά, ακόμη και η εμπορία ποδοσφαιριστών κάθε άλλο παρά ασυνήθιστα φαινόμενα είναι...

Ποιο είναι το μέλλον του επαγγελματικού ποδοσφαίρου στην Ευρώπη; Τι συμβαίνει στα γήπεδα αλλά και πίσω από αυτά; Τι κάνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσον αφορά το ποδόσφαιρο; Διαβάστε τα πέντε άρθρα που σας προτείνουμε και πλουτίστε τις γνώσεις σας για αυτό το συναρπαστικό άθλημα!

Προκλήσεις που αντιμετωπίζει το ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο

Το ποδόσφαιρο είναι άθλημα που χαρακτηρίζεται από θέαμα, πάθος, ιδεώδη, αλλά και φανατισμό και βιαιότητες. Για πολλούς παίκτες, διευθυντές ομάδων, οργανισμούς ή ευρωβουλευτές, "το ευρωπαϊκό ποδοσφαιρικό πρότυπο" βρίσκεται σε κίνδυνο λόγω της δύναμης του χρήματος και της απουσίας σαφών κανόνων. Το θέμα βρίσκεται υπό συζήτηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ως εκ τούτου, θα σας παρουσιάσουμε σταδιακά μια σειρά άρθρων που άπτονται του ποδοσφαίρου.

Την περασμένη εβδομάδα, το ποδόσφαιρο απασχόλησε την επικαιρότητα, όχι μόνο χάρη στα ματς που έγιναν, αλλά και στην εκλογή του πρώην παίκτη Πλατινί ως νέου Πρόεδρου της ΟΥΕΦΑ. Ο Γάλλος ποδοσφαιριστής υποσχέθηκε τη χάραξη μιας πολιτικής που θα "υπερασπίζεται το παιχνίδι". Τόνισε μάλιστα ότι θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, προκειμένου να πείσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους αρμόδιους παράγοντες να παράσχουν στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο το κατάλληλο νομικό πλαίσιο που του αρμόζει.

Ως προς την ανάγκη κοινοτικής νομοθεσίας επί του ποδοσφαίρου συμφώνησαν μαζί του οι συμμετέχοντες σε μια ακρόαση που διοργανώθηκε πρόσφατα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Υπογράμμισαν επίσης το γεγονός ότι το ποδόσφαιρο αποτελεί οικονομική δραστηριότητα και, ως εκ τούτου, εμπλέκεται σε σκάνδαλα διαφθοράς, φανατισμούς, κ.ά, με αποτέλεσμα η εικόνα του ποδοσφαίρου σήμερα να πάσχει.

Ανάγκη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ιδιαίτερες αρμοδιότητες σε θέματα ποδοσφαίρου. Παρόλο που γίνεται μνεία για το ποδόσφαιρο στις κοινοτικές συνθήκες του Άμστερνταμ (1997) και της Νίκαιας (1999), αλλά και σε αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (για παράδειγμα, όσον αφορά την ελεύθερη μετακίνηση των ποδοσφαιριστών), το θέμα της σχετικής νομοθεσίας παραμένει ανοιχτό.

Έτσι, παρουσιάστηκαν πρόσφατα στην κοινοβουλευτική επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας δυο εκθέσεις που αφορούν το ποδόσφαιρο. Ο εισηγητής της πρώτης, ο Βέλγος ευρωβουλευτής Ivo Belet από την Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και των Ευρωπαϊκών Δημοκρατών, δήλωσε χαρακτηριστικά: "καθώς η επίδραση του κοινοτικού δικαίου στο παιχνίδι είναι μεγάλη, είναι σημαντικό να διεξαγάγουμε έναν εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ των ευρωπαϊκών οργάνων και των αρμόδιων ποδοσφαιρικών παραγόντων". Αναμένεται ότι η έκθεση του Βέλγου πολιτικού θα αποτελέσει αντικείμενο ψηφοφορίας στην Ολομέλεια του Μαρτίου του 2007.

Την 1η Φεβρουαρίου, η κοινοβουλευτική επιτροπή που είναι αρμόδια για τις Πολιτικές Ελευθερίες, τη Δικαιοσύνη και τις Εσωτερικές Υποθέσεις θα εξετάσει μια έκθεση σχετικά με την ασφάλεια στους ποδοσφαιρικούς αγώνες, του Ιταλού ευρωβουλευτή Giusto Catania, από τη Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών.

Βία στα γήπεδα: αναπόφευκτο κακό;

Μετά από το θάνατο ενός Ιταλού ποδοσφαιριστή στη Σικελία, η βία στα γήπεδα προκαλεί ανησυχίες στα ευρωπαϊκά κράτη και τις αρμόδιες αρχές. Πώς όμως μπορούν να καταπολεμηθούν τα φαινόμενα βίας και ρατσισμού στα γήπεδα; Πώς μπορεί να μείνει ζωντανό το αθλητικό πνεύμα; Η επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συζήτησε την περασμένη εβδομάδα για μια έκθεση για την ασφάλεια στους ποδοσφαιρικούς αγώνες. Σύντομα θα διοργανωθεί επίσης σχετική δημόσια ακρόαση.

Το πιο πρόσφατο τραγικό γεγονός που συνέβη σε στάδιο είναι ο θάνατος του αστυνομικού Φίλιπο Ράτσιτι, μετά το τέλος ποδοσφαιρικού αγώνα. Φυσικά τέτοιου είδους περιστατικά δε σημειώνονται μόνο στην Ιταλία, αλλά σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Για τον ευρωβουλευτή Jean-Luc Bennahmias, από την Ομάδα των Πρασίνων/Ελεύθερης Ευρωπαϊκής Συμμαχίας, οι χούλιγκαν δεν αποτελούν νέο φαινόμενο: "μια μικρή ομάδα των οπαδών του ποδοσφαίρου είναι βίαιοι εδώ και πολλά χρόνια, τουλάχιστον 30 ή 40", είπε χαρακτηριστικά ο Γάλλος πολιτικός.

Παρόλο που μερικές χώρες, όπως η Μεγάλη Βρετανία, έχουν επιβάλει αυστηρούς κανόνες (ακριβές τιμές στα εισιτήρια, εύκολη πρόσβαση της αστυνομίας στα στάδια, μέχρι και 10 χρόνια φυλάκιση για διάπραξη βιαιοτήτων, κ.ά), το πρόβλημα της βίας στα γήπεδα εξακολουθεί να προβληματίζει τον πολιτικό κόσμο.

Ο ευρωβουλευτές τάσσονται ενάντια σε φαινόμενα βίας και ρατσισμού

Τον περασμένο Μάρτιο, 424 μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπέγραψαν γραπτή δήλωση σχετικά με το ρατσισμό που παρατηρείται σε ποδοσφαιρικούς αγώνες, καλώντας την ΟΥΕΦΑ και άλλους διοργανωτές να επιβάλουν κυρώσεις στις ποδοσφαιρικές ομάδες, των οποίων οι οπαδοί ή οι παίκτες επιδεικνύουν ρατσιστική συμπεριφορά.

Ο ρατσισμός συζητήθηκε επίσης από την κοινοβουλευτική επιτροπή Πολιτισμού, στα πλαίσια έκθεσης για το μέλλον του επαγγελματικού ποδοσφαίρου, που παρουσίασε ο ευρωβουλευτής Ivo Belet, μέλος του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και των Ευρωπαϊκών Δημοκρατών. Ο Βέλγος εισηγητής ζήτησε από τους αρμόδιους φορείς να επιβάλουν "αυστηρότερες κυρώσεις για κάθε είδους ρατσιστικής πράξης στο ποδόσφαιρο" και κάλεσε την ΟΥΕΦΑ "να εφαρμόσει πειθαρχικούς κανόνες με σαφή, σταθερό και συντονισμένο τρόπο".

Ήδη από το 1996 όμως το Κοινοβούλιο είχε εγκρίνει μια έκθεση σχετικά με τον χουλιγκανισμό, της κας Claudia Roth. Η έκθεση αυτή υποστήριζε τα εξής μέτρα:

- στάδια ειδικά κατασκευασμένα, έτσι ώστε να τηρούν τις προδιαγραφές ασφαλείας
- χωρισμό των οπαδών, αν κάτι τέτοιο κριθεί απαραίτητο
- ελεγχόμενη πώληση εισιτηρίων
- κατάργηση αλκοολούχων ποτών στα γήπεδα
- σκάνερ στην είσοδο των σταδίων.

Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι το ποδόσφαιρο ανήκει στους τομείς που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, το ποινικό δίκαιο διαφέρει από χώρα σε χώρα και η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί παρά να δώσει κατευθυντήριες γραμμές και να συντονίσει κρατικές προσπάθειες.

Σύντομα αγώνες κλεισμένων των θυρών;

Ενδέχεται σε λίγο να παρακολουθούμε αγώνες μόνο από την τηλεόραση και οι αγώνες να γίνονται χωρίς θεατές. Η Ιταλία για παράδειγμα αποφάσισε να μην επιτρέψει την είσοδο του κοινού σε στάδια που δεν τηρούν τις απαραίτητες προδιαγραφές ασφαλείας (και μόνο 6 από τα 31 στάδια τις πληρούν!).

Βέβαια, για τον εισηγητή σχετικής έκθεσης, κ. Giusto Catania, μέλος της Ενωτικής Αριστεράς/Αριστεράς των Πρασίνων των Βορείων Χωρών, η απόφαση αυτή της χώρας του αποτελεί "βαθύ φιλοσοφικό λάθος." "Μπο-

ρούμε να φανταστούμε ένα θέατρο χωρίς θεατές;" διερωτήθηκε. Και συνέχισε: "είτε έχουμε αγώνες με θεατές είτε δεν έχουμε καθόλου αγώνες".

Γνωρίζετε τα κρατικά κέντρα πληροφόρησης σχετικά με το ποδόσφαιρο;

Το 2002, μια απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθιερώνει ένα δίκτυο κρατικών κέντρων πληροφόρησης, τα οποία διευκολύνουν την αστυνομική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ χωρών.

Η εν λόγω απόφαση αναθεωρήθηκε πρόσφατα, προκειμένου να επιτρέψει και την ανταλλαγή πληροφοριών που άπτονται προσωπικών δεδομένων ορισμένων οπαδών.

Ποδόσφαιρο: μια οικονομική δραστηριότητα όπως όλες οι άλλες;

Το επαγγελματικό ποδόσφαιρο παρουσιάζει δύο όψεις: από τη μια υπάρχουν οι πλούσιοι σύλλογοι και από την άλλη μικρές ομάδες που προσπαθούν να επιβιώσουν στον κόσμο των "γιγάντων". Οι σύγχρονες ποδοσφαιρικές ομάδες βγάζουν, χάνουν και μεταβιβάζουν πολλά κέρδη, σε σημείο που συχνά το αθλητικό πνεύμα φαίνεται να δέχεται οικονομικές πιέσεις. Οι ευρωβουλευτές ζητούν περισσότερη αλληλεγγύη αλλά και αλλαγές ως προς τους κανόνες που διέπουν το ποδόσφαιρο.

Το ποδόσφαιρο έχει αλλάξει σημαντικά από τη δεκαετία του '80 και μετά: δεν αποτελεί πλέον μόνο δημοφιλές άθλημα, αλλά και τεράστια επιχείρηση. Έτσι, σήμερα η απόσταση που χωρίζει τις μεγάλες από τις μικρές ομάδες στην Ευρώπη είναι μεγάλη. Σύμφωνα με πρόσφατα στατιστικά στοιχεία, οι πλουσιότερες ομάδες του κόσμου, σύμφωνα με τον κύκλο εργασιών τους (σε εκατομμύρια ευρώ) για το 2005-2006 είναι οι: Real Madrid (292,2), Barcelona (259,1), Juventus (251,2) και Manchester United (242,6).

Λόγω της όλο και μεγαλύτερης πίεσης, τα αθλητικά ιδεώδη και οι ηθικές αξίες διέρχονται σήμερα κρίση. Για παράδειγμα, οι μικρές ομάδες δεν μπορούν να μισθοδοτήσουν τους καλύτερους παίκτες και έτσι ο ανταγωνισμός μεταξύ ομάδων αλλοιώνεται. Συχνά επίσης παρατηρούνται είτε διαφόρων ειδών σκάνδαλα είτε έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά τις οικονομικές δραστηριότητες στον αθλητικό τομέα.

Ευρώπη και οικονομικές πτυχές του ποδοσφαίρου

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μόνο οι οικονομικές πτυχές του ποδοσφαίρου καλύπτονται από τις διατάξεις των κοινοτικών συνθηκών.

Μεγάλη επανάσταση στο ποδόσφαιρο έφερε η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην περίφημη υπόθεση "Bosman" το 1995, η οποία αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των ποδοσφαιριστών. Σύμφωνα με την ΟΥΕΦΑ, "η απόφαση Bosman άλλαξε δραματικά το ποδόσφαιρο", καθώς οι παίκτες με μεγαλύτερο περιθώριο κινητικότητας μπορούν να αποδειχθούν πολύ ακριβοί. Με άλλα λόγια, η δυνατότητα που έχουν οι παίκτες να κυκλοφορήσουν ελεύθερα στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης οδήγησε σε απογείωση των μισθών ορισμένων παικτών και σε αύξηση της απόκλισης μεταξύ πλούσιων και φτωχών ομάδων.

Μια άλλη περίπτωση που εκδικάζεται σήμερα από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο είναι η λεγόμενη "υπόθεση Charleroi", σχετικά με την αυτόματη απαλλαγή εθνικών παικτών κατά τη διάρκεια διεθνών αγώνων. Το ερώτημα που τίθεται εδώ είναι αν οι ποδοσφαιρικοί σύλλογοι είναι υποχρεωμένοι να αποζημιώνουν τις ομάδες για τα έξοδα που καταβάλλουν για τους μισθούς, την κοινωνική ασφάλιση και την ιατρική περίθαλψη των παικτών. Αν ναι, η ΦΙΦΑ και άλλες ομοσπονδίες φοβούνται το κλείσιμο των φτωχών ομοσπονδιών.

Το ποδόσφαιρο δεν είναι απλώς μια επιχείρηση λένε οι ευρωβουλευτές

Σύμφωνα με τον εισηγητή έκθεσης για το επαγγελματικό ποδόσφαιρο, η οποία θα αποτελέσει αντικείμενο ψηφοφορίας από την ολομέλεια τον Μάρτιο, "παρ'όλο που το ποδόσφαιρο εμπορευματοποιείται όλο και περισσότερο, πρέπει να δράσουμε προκειμένου να διατηρήσουμε την ουσία του παιχνιδιού, το οποίο φέρνει τους ανθρώπους κοντά. Θέλουμε να διασφαλίσουμε ότι το γνήσιο ευρωπαϊκό ποδοσφαιρικό μοντέλο θα διατηρηθεί".

Στην έκθεσή του, ο κ. Ivo Belet, μέλος της Ομάδας του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και των Ευρωπαίων Δημοκρατών, δηλώνει ότι "οι επαγγελματικοί ποδοσφαιρικοί σύλλογοι δεν μπορούν να λειτουργούν με τους ίδιους όρους της αγοράς με τους οποίους λειτουργούν άλλοι οικονομικοί κλάδοι, διότι μπορούν να επιβιώσουν μόνο μέσω του ισόρροπου αθλητικού συναγωνισμού μεταξύ ομάδων".

Ισόρροπος συναγωνισμός, αλλά πώς;

Για τον Βέλγο πολιτικό, τα εξής μέτρα είναι απαραίτητα, προκειμένου να υπάρξει ισόρροπος συναγωνισμός

μεταξύ ομάδων αλλά και διαφάνεια στο ποδόσφαιρο:

- δημιουργία ενός προσαρμοσμένου συστήματος ελέγχου του κόστους, το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει έναν τρόπο ενίσχυσης της οικονομικής σταθερότητας και της ανταγωνιστικής ισορροπίας μεταξύ των ομάδων, παραδείγματος χάρη εφόσον ενσωματωθεί σε ένα ενημερωμένο σύστημα αδειοδότησης συλλόγων
- συγκρότηση ενός ανεξάρτητου φορέα για την παρακολούθηση των οικονομικών δραστηριοτήτων των συλλόγων
- χάραξη σαφών κατευθυντήριων γραμμών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Να σημειωθεί ότι στις 28 Φεβρουαρίου θα πραγματοποιηθεί μια ακρόαση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με θέμα "ο ρόλος του ποδοσφαίρου στην εκπαίδευση". Θα συζητηθεί επίσης η ενδεχόμενη ενσωμάτωση του ποδοσφαίρου στις κοινοτικές συνθήκες (όπως έχει ήδη γίνει στο σχέδιο Συνταγματικής Συνθήκης, το οποίο δεν έχει όμως εγκριθεί από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Εμπορία νεαρών ποδοσφαιριστών στην Ευρώπη

Ο Eto'o και ο Drogba αποτελούν πρότυπο για πολλούς Αφρικανούς ή Λατινοαμερικάνους νέους, για τους οποίους το επαγγελματικό ποδόσφαιρο φαντάζει σαν όνειρο και τρόπος αποφυγής της φτώχειας. Αποτελούν όμως δυστυχώς εξαιρέσεις, καθώς πολλοί νέοι ποδοσφαιριστές καταλήγουν να παίζουν σε μικρές ομάδες ή χωρίς συμβόλαιο σε δρόμους της Ευρώπης, μόνοι και χωρίς επιθυμία να επιστρέψουν στις πατρίδες τους. Οι ελπίδες και τα όνειρά τους καταλήγουν συχνά σε εφιάλη.

Το ποδόσφαιρο είναι συναρπαστικό άθλημα, το οποίο συχνά συνδυάζουμε με χρήματα, επιτυχία, δόξα. Για πολλούς όμως Αφρικανούς και Λατινοαμερικάνους νεαρούς το όνειρο να γίνουν ποδοσφαιριστές έχει ορισμένες φορές άδοξο τέλος.

Μια καλά οργανωμένη "εμπορία ανθρώπων"

Πώς γίνεται η όλη διαδικασία; Αν και η ΦΙΦΑ απαγορεύει τη μεταφορά παικτών κάτω των 18 ετών χωρίς τη συνοδεία των γονέων τους, στην πράξη πολλοί ατζέντηδες ψεύδονται για την ηλικία των νεαρών προκειμένου να τους παράσχουν τα κατάλληλα χαρτιά. Στη συνέχεια, όταν οι νέοι φτάνουν στην Ευρώπη, παίζουν σε μικρές ομάδες και, αν δεν τους προσφερθεί κάποιο συμβόλαιο, χάνουν τη βίζα τους, τα λεφτά τους, αλλά και τους ατζέντηδες που ενδιαφέρονταν για αυτούς.

Οι νέοι αυτοί καταλήγουν συχνά μόνοι, όπως δήλωσε ο κ. Jean-Claude Mbvoumin, από τη μη κυβερνητική οργάνωση "Culture Foot Solidaire" και πρώην ποδοσφαιριστής από το Καμερούν, κατά τη διάρκεια δημόσιας ακρόασης που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. "Μερικές ομάδες προσφέρουν συμβόλαια σε νεαρούς παίκτες μόνο και μόνο για να δουν τις επιδόσεις τους: αν μετά από μερικά χρόνια παιχνιδιού σε μικρότερες ομάδες, δε φανούν οι παίκτες αυτοί ιδιαίτερα ικανοί, τα συμβόλαιά τους δεν ανανεώνονται", συμπλήρωσε, "με αποτέλεσμα να προβαίνουν σε εγκληματικές ενέργειες, καθώς δεν θέλουν να επιστρέψουν στις πατρίδες τους μετά από μια αποτυχία".

Τι μπορεί όμως να κάνει η Ευρώπη;

Οι ποδοσφαιρικοί όμιλοι και τα κοινοτικά όργανα γνωρίζουν ότι υπάρχει πρόβλημα. Ο εισηγητής σχετικής έκθεσης που θα τεθεί υπό ψηφοφορία στην ολομέλεια των ευρωβουλευτών τον Μάρτιο, κ. Guy Bono, δήλωσε: "Μπορούμε να κάνουμε λόγο για πραγματικά κανάλια παράνομης μετανάστευσης, που έχουν ως σκοπό προπονήσεις κατά τις οποίες οι μεγάλες ομάδες θα έρθουν να "ψαρέψουν" τους μελλοντικούς παίκτες τους. Οι πρακτικές αυτές είναι σκανδαλώδεις και απέναντι στο πρόβλημα αυτό που αγγίζει το σύνολο των κρατών μελών, η Ευρώπη οφείλει να καταγγείλει αλλά και να δράσει!".

Κατά τη διάρκεια της ακρόασης που πραγματοποιήθηκε στο εσωτερικό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις Βρυξέλλες, ο κ. Jean-Claude Mbvoumin ζήτησε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τη δημιουργία ενός "Χάρτη Αλληλεγγύης για το Ποδόσφαιρο". Ο πρώην ποδοσφαιριστής κάλεσε επίσης τα γραφεία πληροφόρησης στην Αφρική να μη τροφοδοτούν τις ψευδαισθήσεις των νέων και να προλαμβάνουν ή να εμποδίζουν την εμπορία των παικτών. Κατά τη γνώμη του, "το ποδόσφαιρο δεν αφορά μόνο τα λεφτά και τα τηλεοπτικά δικαιώματα: υπάρχουν πιο σημαντικά πράγματα, όπως είναι οι νέοι αυτοί άνθρωποι".

Για τον Γάλλο ευρωβουλευτή από τη Σοσιαλιστική Ομάδα, κ. Guy Bono, "οι όμιλοι θα πρέπει να δεσμεύονται ότι θα δίνουν στους παίκτες που προέρχονται από τρίτες χώρες τη δυνατότητα να επιστρέψουν στις πατρίδες τους μετά από μια δοκιμαστική περίοδο".

Πόσο κοστίζει το ποδόσφαιρο και πόσο είμαστε διατεθειμένοι να το πληρώσουμε;

Τα δικαιώματα τηλεοπτικής μετάδοσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά τη χρηματοδότηση του ποδοσφαίρου, καθώς πολλές ομοσπονδίες πουλούν τηλεοπτικά δικαιώματα για τους αγώνες των ομάδων τους. Λόγω του ανταγωνισμού, οι τιμές έχουν εκτιναχθεί στα ύψη τα τελευταία χρόνια. Συμφέρει όμως τον καταναλωτή, αν για παράδειγμα ένα κωδικοποιημένο κανάλι αγοράσει αυτά τα δικαιώματα; Οδεύουμε προς την παρακολούθηση αγώνων μέσω του Διαδικτύου ή του κινητού μας αντί των συνδρομητικών καναλιών;

Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί ότι οι αθλητικοί αγώνες συγκεντρώνουν όλο και περισσότερους τηλεθεατές, εις βάρος άλλων εκπομπών και προς όφελος των ομοσπονδιών ή των ομάδων που πωλούν τα δικαιώματα μετάδοσης των αγώνων. Αυτός ο ανταγωνισμός χωρίς προηγούμενο έχει συντελέσει στο να εκτιναχθούν οι αντίστοιχες τιμές στα ύψη...

Μάλιστα, η ιδιωτικοποίηση των τηλεοπτικών καναλιών και η ψηφιοποίηση της τεχνολογίας έχουν προσφέρει νέες δυνατότητες στη μετάδοση ποδοσφαιρικών αγώνων. Πώς θα παρακολουθούμε λοιπόν στο μέλλον τους αγώνες;

Νέοι τρόποι μετάδοσης των αγώνων;

Αυτή την Τετάρτη θα συζητηθεί κατά τη διάρκεια της διήμερης Συνόδου Ολομέλειας που θα πραγματοποιηθεί στις Βρυξέλλες, η έκθεση του Ivo Belet από την Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και των Ευρωπαίων Δημοκρατών. Σύμφωνα με την έκθεση του Βέλγου ευρωβουλευτή, "η τηλεοπτική μετάδοση αθλητικών διοργανώσεων γίνεται ολοένα και περισσότερο από κωδικοποιημένα ή συνδρομητικά κανάλια, και οι εν λόγω διοργανώσεις καθίστανται συνεπώς απρόσιτες για αρκετούς καταναλωτές".

Δύο άλλοι τρόποι μετάδοσης αγώνων θα μπορούσαν να αποτελέσουν εναλλακτικές λύσεις. Ο πρώτος είναι το Διαδίκτυο: για παράδειγμα, σύμφωνα με μια έρευνα που έγινε το προηγούμενο καλοκαίρι στην Αγγλία, 2,5 εκατομμύρια Βρετανοί παρακολούθησαν το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου από το Διαδίκτυο. Υπάρχουν όμως και πειρατικά διαδικτυακά κανάλια, για παράδειγμα στην Κίνα ή την Ιαπωνία, εναντίον των οποίων έχει ήδη ασκηθεί αγωγή από την ΟΥΕΦΑ το 2006.

Η κινητή τηλεφωνία αρχίζει επίσης να κερδίζει έδαφος: για παράδειγμα, πρόσφατα 1 εκατομμύριο Βρετανοί παρακολούθησαν το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου μέσω του κινητού τους. Σύμφωνα με μελέτες, η κινητή τηλεφωνία θα μπορούσε να κερδίσει περίπου 100 εκατομμύρια συνδρομητές σε όλη την Ευρώπη μέχρι το 2010. Η πρόσβαση ωστόσο εξαρτάται από την αντίστοιχη αγορά σε κάθε χώρα και από την ποιότητα της τεχνολογίας. Σύμφωνα με την Viviane Reding, Ευρωπαϊκά επίτροπο αρμόδια για την κοινωνία της πληροφορίας και τα μέσα ενημέρωσης, ένα νέο σύστημα θα είναι έτοιμο για το ευρωπαϊκό πρωτάθλημα ποδοσφαίρου του 2008.

Για τον εισηγητή της σχετικής έκθεσης, κ. Belet, το οικονομικό αντίκτυπο των νέων μέσων (Διαδίκτυο, κινητή τηλεφωνία) θα πρέπει να ληφθεί υπόψη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν αυτή προβεί σε οποιεσδήποτε προτάσεις.

Τι συμβαίνει σήμερα με τα τηλεοπτικά δικαιώματα;

Η κάθε ευρωπαϊκή χώρα ακολουθεί διαφορετικούς κανόνες όσον αφορά τα δικαιώματα μετάδοσης (μέσω τηλεόρασης, Διαδικτύου ή κινητών), αλλά δύο είναι τα βασικά συστήματα που συναντώνται σήμερα.

Στην πρώτη περίπτωση, η ίδια η ομοσπονδία πουλά τα τηλεοπτικά δικαιώματα για τους αγώνες της ομάδας της. Όταν πρόκειται για μικρές χώρες, όπως είναι η Ολλανδία, το φαινόμενο αυτό δεν δημιουργεί πρόβλημα

(καθώς οι διαφορές μεταξύ μικρών και μεγάλων ομάδων δεν είναι τόσο εμφανείς)· όταν όμως πρόκειται για χώρες όπως είναι η Ισπανία, τίθεται μερικές φορές θέμα αθέμιτου ανταγωνισμού, εφόσον οι μεγάλες ομάδες πωλούν τα δικαιώματα ακριβότερα, έχουν περισσότερα χρήματα για να αγοράσουν παίκτες, κλπ. Για τον κ. Belet, "η πρακτική της χωριστής πώλησης των δικαιωμάτων μετάδοσης σε ορισμένα πρωταθλήματα αντιβαίνει στην αρχή της αλληλεγγύης και απειλεί να καταστρέψει εντελώς την ανταγωνιστική ισορροπία".

Στη δεύτερη περίπτωση, πολλές ομάδες μαζί συνεργάζονται και πωλούν από κοινού τα τηλεοπτικά δικαιώματα, βάσει συμβολαίου, σε ένα μόνο φορέα μετάδοσης σε κάθε χώρα. Ο τρόπος αυτός δημιουργεί μεγαλύτερη αλληλεγγύη μεταξύ ομάδων και δεν αντιτίθεται στο κοινοτικό δίκαιο σε θέματα ανταγωνισμού.

Η έκθεση του Ivo Belet, η οποία τάσσεται υπέρ του δεύτερου τρόπου πώλησης των δικαιωμάτων μετάδοσης ποδοσφαιρικών αγώνων, θα αποτελέσει αντικείμενο ψηφοφορίας από την ολομέλεια των ευρωβουλευτών, την Πέμπτη 29 Μαρτίου. Την ίδια μέρα αναμένεται να εγκριθεί η έκθεση του Giusto Catania από τη Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών, σχετικά με την ασφάλεια στους ποδοσφαιρικούς αγώνες.